

แนวปฏิบัติในการจัดสอบออนไลน์คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (ฉบับปรับปรุงครั้งที่ 2)
(7 มกราคม 2564)

เรียบเรียงโดย ผศ.ดร.วงเดือน สุวรรณศิริ

อ.ดร.รุ่งทิพา บุญประคม

อ.สุกฤตา ว่องวิทย์การ

อ้างถึงประกาศมหาวิทยาลัยนเรศวร เรื่องหลักเกณฑ์การจัดการเรียนการสอน การสอบโดยระบบออนไลน์ ฉบับวันที่ 20 มีนาคม 2563 ได้กำหนดแนวปฏิบัติการสอบออนไลน์ ดังนี้ 1) ในการสอบออนไลน์ทุกครั้ง นิสิตต้องดำเนินการสอบตามวัน และเวลาที่มหาวิทยาลัย หรือ คณะ หรือ ภาควิชา หรืออาจารย์ประจำรายวิชากำหนดในกรณีที่นิสิตไม่ดำเนินการสอบตามวัน และเวลาดังกล่าว ให้ถือเป็นการขาดสอบ ยกเว้นมีเหตุจำเป็นและได้รับอนุมัติจากคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย 2) เมื่อปรากฏว่ามีกรณีทุจริตในการสอบออนไลน์ ให้ผู้ควบคุมการสอบรวบรวมพยานหลักฐาน และบันทึกลักษณะความผิด แล้วให้รับรายงานคณบดีหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย เพื่อนำเสนอมหาวิทยาลัยพิจารณาดำเนินการทางวินัยนิสิตต่อไปและหากปรากฏว่านิสิตทุจริตสอบ ให้ถือว่าสอบตกในรายวิชานั้น และ 3) ให้คณะหรือวิทยาลัยกำหนดมาตรการและวิธีการสอบออนไลน์ให้สอดคล้องกับลักษณะหรือรูปแบบการสอบออนไลน์ตามที่คณะหรือภาควิชาหรืออาจารย์ประจำรายวิชากำหนด ทั้งนี้เพื่อป้องกันการทุจริตหรือปัญหาที่เกิดขึ้นจากการสอบ โดยลักษณะหรือรูปแบบการสอบออนไลน์ต้องมีคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีประสบการณ์การจัดสอบออนไลน์ที่ยังมีข้อจำกัด ไม่ได้มาตรฐานเดียวกันทุกรายวิชา จึงได้วางแผนดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยได้ประชุมระดมสมองคณาจารย์ที่เกี่ยวข้องประมาณ 30 คน ผ่านโปรแกรม Google meet เมื่อวันที่ 13 เมษายน 2563 และแลกเปลี่ยนประสบการณ์ผ่าน Line application อย่างต่อเนื่องเพื่อวางแผนและเตรียมการจัดสอบให้มีคุณภาพ โดยได้ทดลองปฏิบัติการจัดสอบเสมือนจริงร่วมกันระหว่างอาจารย์และนิสิต และประเมินผลการทดลอง ในวันที่ 1 พฤษภาคม 2563 การจัดสอบจริงดำเนินการระหว่างวันที่ 5-8 พฤษภาคม 2563 ซึ่งดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอกำหนดแนวปฏิบัติในการจัดสอบออนไลน์ ดังนี้

แนวปฏิบัติทั่วไปของการจัดสอบออนไลน์ ประกอบด้วย

1. ให้จัดสอบทุกรายวิชาผ่านระบบ E-learning ของมหาวิทยาลัย โดยทุกครั้งที่จะมีการสอบให้ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ IT ของมหาวิทยาลัย และคณะพยาบาลศาสตร์เพื่อเตรียมความพร้อมในการช่วยเหลือตลอดช่วงระยะเวลาการสอบ

2. การตั้งค่าการสอบผ่านระบบ E-learning ขอให้ผู้รับผิดชอบรายวิชา ตั้งค่าการบันทึกการทำข้อสอบของนิสิตเป็น Auto save และ Attempt เป็น 1 ครั้งเท่านั้น เพื่อป้องกันผลการสอบที่นิสิตได้ทำแล้วสูญหาย หากเกิดปัญหาระหว่างการสอบ เช่น ระบบล่ม หรือสัญญาณอินเทอร์เน็ตขาดหาย

3. ขณะที่นิสิตสอบผ่านระบบ E-learning ให้เปิดโปรแกรม Google meet ผ่าน nu mail ในการคุมสอบ ให้เห็นภาพนิสิตและสิ่งแวดล้อมบริเวณใกล้เคียง จึงขอความร่วมมือนิสิตให้เตรียมอุปกรณ์เสริมอีก 1 เครื่อง เพื่อเข้าโปรแกรม Google meet (ใช้อุปกรณ์ 2 เครื่องเสมอ)

4. การคุมสอบออนไลน์ ให้จัดนิสิต 1 ห้อง จำนวนประมาณ 25 คน และให้มีอาจารย์ผู้คุมสอบ 2 คน

5. การใช้โปรแกรม Google meet ผ่าน nu mail ในการสอบ นิสิตจะใช้ รหัส (ID) ของ Google meet เดิมทุกครั้งที่มีการสอบ ไม่ว่าจะสอบวิชาอะไรก็ตาม (ยกเว้นการสอบซ่อม ซึ่งมีจำนวนนิสิตไม่แน่นอน)

6. สถานที่ที่ใช้ในการเปิดโปรแกรม Google meet เพื่อคุมสอบ ให้ผู้คุมสอบทั้ง 2 ท่าน คุมสอบในห้องเดียวกัน เพื่อขอความช่วยเหลือส่วนอื่นได้ทันการณ์ โดยใช้ห้องคุมสอบที่คณะพยาบาลศาสตร์

7. ภาควิชาจะดำเนินการจัดทำรายละเอียดเกี่ยวกับการสอบ เช่น รายชื่อนิสิตในแต่ละห้องสอบ ID Google meet แต่ละห้อง และรายชื่อผู้คุมสอบแต่ละห้อง/รายวิชา และแจ้งให้นิสิตและผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

8. การเข้าห้องสอบออนไลน์ ทั้งนิสิตและผู้คุมสอบควรเข้าห้องสอบออนไลน์ ก่อนเวลาสอบจริง ประมาณ 30 นาที เพื่อให้/รับข้อมูลการสอบ ยืนยันตัวตนของผู้เข้าสอบ ตรวจสอบมุกกล้องและดูความเรียบร้อยของสิ่งแวดล้อมบริเวณรอบ ๆ ผู้เข้าสอบ

9. การสื่อสารระหว่างผู้คุมสอบแต่ละห้อง ระหว่างการคุมสอบ ผู้คุมสอบแต่ละห้อง/วิชา ควรมีช่องทางในการสื่อสารกันที่สะดวกและรวดเร็ว เช่น Line application หรือ Google Meet ของกลุ่มผู้คุมสอบแต่ละวิชา เพื่อใช้ในการสื่อสารปัญหา และวิธีการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า หรือการขอความช่วยเหลืออื่น ๆ

10. องค์ประกอบของผู้คุมสอบแต่ละรายวิชา ต้องประกอบด้วยผู้รับผิดชอบรายวิชา ผู้ประสานงานรายวิชา หรืออย่างน้อยต้องมีอาจารย์ผู้สอน หรือผู้ที่มีสิทธิ์สามารถเข้าถึงข้อสอบ และการตั้งค่าต่าง ๆ เกี่ยวกับการสอบ ในครั้งนั้นได้ กรณีที่เกิดปัญหาระหว่างการสอบ ให้เฉพาะผู้รับผิดชอบเท่านั้นที่สามารถแก้ไขรายละเอียดการสอบได้

บทบาทหน้าที่ของผู้คุมสอบ ประกอบด้วย

1. ตรวจสอบจำนวนนิสิตที่เข้าห้องสอบผ่านโปรแกรม Google meet หากพบว่าจำนวนนิสิตยังไม่ครบตามจำนวนที่กำหนด ให้ประกาศผ่านโปรแกรม Google meet เพื่อให้นิสิตคนอื่น ๆ ที่เข้าห้องแล้ว ช่วยตามนิสิตรายดังกล่าว หรือใช้ช่องทางอื่น ๆ ในการติดตามนิสิต เช่น ติดต่อผ่าน Line application กลุ่มนิสิตแต่ละชั้นปี Line application ส่วนตัว หรือโทรศัพท์ เป็นต้น

2. ยืนยันตัวตนของผู้เข้าสอบ โดยให้นิสิตแต่ละคน แสดงบัตรประจำตัวนิสิต หรือบัตรประชาชน

3. ขอความร่วมมือนิสิตดังนี้ 1) แพลนกล้องจากโปรแกรม Google meet ให้ผู้คุมสอบสามารถมองเห็นบริเวณรอบ ๆ หรืออุปกรณ์การสอบอื่น ๆ เช่น กระดาษเปล่า ปากกา หรือดินสอ (กรณีข้อสอบที่มีการคำนวณ) 2) ตั้งกล้องจากโปรแกรม Google meet ให้อาจารย์ผู้คุมสอบ สามารถมองเห็นนิสิตขณะทำข้อสอบได้ชัดเจน และ 3) ปิดไมโครโฟนจากโปรแกรม Google meet ตลอดระยะเวลาการสอบ หากต้องการสื่อสารกับอาจารย์คุมสอบระหว่างที่ทำข้อสอบ ให้ติดต่อโดยการส่งข้อความในโปรแกรม Google meet

4. ให้ข้อมูลกับนิสิตเกี่ยวกับรายละเอียดการสอบ ได้แก่ 1) ผู้คุมสอบ จำนวนข้อสอบ เวลาในการทำข้อสอบ เวลาที่ผู้คุมสอบจะเตือนนิสิตก่อนหมดเวลาคุมสอบ (เตือนก่อนหมดเวลา 10 และ 5 นาที) การส่งข้อสอบ การไม่จดบันทึกข้อสอบ และความซื่อสัตย์ในการทำข้อสอบ และ 2) กรณีนินิตหายจากหน้าจอโปรแกรม Google meet เป็นเวลานาน (โดยที่ผู้คุมสอบหาวิธีการแก้ไขแล้ว) ผู้คุมสอบอาจส่งข้อความถึงนิสิตส่วนตัว ผ่าน E-learning ที่กำลังทำข้อสอบ

5. ขออนุญาตนิสิตในการบันทึกหน้าจอภาพนิตินขณะที่ทำข้อสอบ

6. เมื่อถึงเวลาทำข้อสอบให้ผู้คุมสอบกดใช้ไมโครโฟนจากโปรแกรม Google meet และเริ่มบันทึกหน้าจอภาพนิตินขณะที่ทำข้อสอบ

7. ขณะคุมสอบ ให้ผู้คุมสอบตรวจภาพนิตินขณะที่ทำข้อสอบ หากสัญญาณอินเทอร์เน็ตที่นิตินใช้ไม่แรงพอ ภาพนิตินบางคนที่ไม่ชัดเจนหรือไม่แสดงหน้าจอปัจจุบัน (ภาพนิ่งหรือภาพประจำตัว) ให้ผู้คุมสอบเลือก Pin นิตินรายดังกล่าว โปรแกรม Google meet จะ Focus ภาพนิตินรายดังกล่าวให้ขยายใหญ่ขึ้น และเป็นภาพเคลื่อนไหวปัจจุบัน (อาจต้องใช้เวลาหรือรอเวลาเล็กน้อย)

8. หากดำเนินการในข้อ 7 แล้ว ยังไม่สำเร็จ ให้ผู้คุมสอบส่งข้อความเตือนนิตินเป็นรายบุคคลผ่าน E-learning เพื่อปรับปรุงมุมมองหรืออื่น ๆ อย่างไรก็ตามหากดำเนินการทุกอย่างแล้วภาพหน้าจอของนิตินยังไม่ดีขึ้น ให้ตรวจสอบว่า นิตินรายดังกล่าวยังทำข้อสอบอยู่ในระบบ E-learning หรือไม่ หากนิตินยังอยู่ในระบบและกำลังสอบอยู่ ให้เว้นระยะการส่งข้อความเตือนแล้วแต่ดุลยพินิจของผู้คุมสอบ

9. ขณะที่ดำเนินการสอบหากระบบ E-learning ของมหาวิทยาลัยมีปัญหา นิตินไม่สามารถทำข้อสอบได้ ให้สื่อสารกันระหว่างผู้คุมสอบแต่ละห้อง โดยผู้รับผิดชอบรายวิชาประสานงานกับเจ้าหน้าที่ IT ของคณะพยาบาลศาสตร์ เพื่อประสานความช่วยเหลือต่อไป เมื่อระบบสามารถกลับมาทำงานได้ปกติ ให้ผู้รับผิดชอบรายวิชา เข้าไป Set เวลาการสอบในระบบใหม่ โดยขยายเวลาการส่งข้อสอบออกไปเท่ากับหรือมากกว่าเวลาที่ระบบมีปัญหา (แล้วแต่ดุลยพินิจ) ผู้คุมสอบแจ้งนิตินให้ทำข้อสอบต่อได้เมื่อระบบกลับมาทำงานปกติ และแจ้งกำหนดเวลาใหม่ที่ต้องส่งข้อสอบ

10. ผู้คุมสอบจะอนุญาตให้นิตินที่ทำข้อสอบเสร็จก่อนหมดเวลา ออกจากโปรแกรม Google meet ได้ก็ต่อเมื่อได้ตรวจสอบอย่างดีแล้วว่า นิตินรายดังกล่าวได้ส่งข้อสอบทางระบบ E-learning เรียบร้อยแล้ว

11. หากพบพฤติกรรมของนิตินที่ส่อทุจริตในการสอบ ให้ผู้คุมสอบทำบันทึกข้อความชี้แจงรายละเอียดที่เกิดขึ้น พร้อมหลักฐาน (อาจได้จากคลิป VDO ที่ได้ทำการบันทึกไว้) เพื่อส่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

การปฏิบัติตัวของนิตินในการสอบออนไลน์ ประกอบด้วย

1 ตรวจสอบวัน เวลา วิชาที่สอบ รหัส ของ Google meet ตามประกาศที่แจ้งให้นิตินทราบล่วงหน้า หากมีข้อสงสัยให้รีบประสานงานกับผู้รับผิดชอบรายวิชาก่อนถึงวันสอบจริง กรณีนิตินไม่แน่ใจเกี่ยวกับการลืมาสอบหรือการตื่นไม่ทันสอบ ขอให้ช่วยเหลือตนเองโดยแจ้งเพื่อนหรือผู้ปกครองให้เตือนทุกครั้งที่มีการสอบ

2. นิตินต้องเข้าไปเปลี่ยนชื่อของตนเองทาง Google Meet ให้เป็นชื่อ-นามสกุลจริงให้ตรงกับชื่อที่ลงทะเบียน เพื่อให้ผู้คุมสอบสามารถยืนยันตัวตนของนิตินได้อย่างถูกต้อง

3. เตรียมอุปกรณ์ที่ใช้สอบให้มีความพร้อมในการใช้งาน เช่น เตรียมแบตเตอรี่สำรอง เต็มแบตเตอรี่ให้เต็ม เตรียมอุปกรณ์การชาร์จแบตเตอรี่ การเติมเงินเพื่อซื้อสัญญาณอินเทอร์เน็ตให้เพียงพอตลอดระยะเวลาสอบ นิสิตที่ทำข้อสอบผ่านโทรศัพท์มือถือ หรือ I-pad ให้เตรียมอุปกรณ์เสริมอีก 1 เครื่อง เพื่อเข้าโปรแกรม Google meet เตรียมกระดาษเปล่า ปากกา หรือดินสอ (กรณีข้อสอบที่มีการคำนวณ) และบัตรประจำตัวนิสิตหรือบัตรประชาชน

4. ให้นิสิตปรับแก้ไขการตั้งค่าอุปกรณ์ที่ใช้โปรแกรม Google meet ดังนี้ 1) การหมดเวลาหน้าจอ หรือการล๊อคหน้าจออัตโนมัติ ให้นิสิตเข้าไปเปลี่ยนเป็นไม่มีหมดเวลาหน้าจอ หรือไม่มีการล๊อคอัตโนมัติ เพื่อป้องกันหน้าจอ Google meet ดับขณะทำข้อสอบ และ 2) ปรับการตั้งค่าการหมุนหน้าจอ โดยปิดการหมุนหน้าจออัตโนมัติเพื่อป้องกันไม่ให้ภาพสลับไป-มาขณะทำการสอบ

5. การตั้งมุกกล้องของอุปกรณ์ที่ใช้โปรแกรม Google meet ให้นิสิตตั้งมุกกล้องให้เห็นทั้งหน้าจอที่ใช้สอบ สิ่งแวดล้อมบนโต๊ะ และตัวของนิสิตตลอดเวลาของการสอบ

6. การจัดสิ่งแวดลอมบริเวณรอบ ๆ ที่นิสิตสอบ ขอให้บริเวณรอบ ๆ ที่นิสิตสอบไม่มีเอกสารการสอน หนังสือ เอกสาร หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ที่อาจสื่อ หรือทำให้เข้าใจได้ว่านิสิตอาจใช้เอกสารหรืออุปกรณ์เหล่านั้นในการช่วยหาคำตอบของข้อสอบ

7. ก่อนการสอบขอให้นิสิตทำธุระส่วนตัวให้เรียบร้อย เนื่องจากระหว่างที่มีการสอบ จะไม่อนุญาตให้นิสิตลุกออกจากที่นั่ง จนกว่าจะทำข้อสอบและส่งในระบบเรียบร้อยแล้วเท่านั้น

8. นิสิตต้องเข้าห้องสอบทางโปรแกรม Google meet ผ่าน nu mail ตามรหัสที่ได้แจ้งไว้ในแต่ละห้อง 30 นาทีก่อนเวลาสอบ เพื่อยืนยันตนเอง และตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนสอบ โดยต้องแสดงตัวให้เห็นใน Google meet และปิดไมโครโฟนตลอดระยะเวลาของการสอบ กรณีนิสิตไม่สามารถเข้าห้องสอบทางโปรแกรม Google meet ได้ ให้ติดต่อผู้คุมสอบโดยด่วนได้ทุกช่องทางเพื่อแก้ปัญหา

9. นิสิตต้องให้ความร่วมมือกับผู้คุมสอบในการยืนยันตนเอง และตรวจสอบความเรียบร้อยก่อนสอบตลอดจนปฏิบัติตามที่ผู้คุมสอบแจ้งเตือนอย่างเคร่งครัด

10. ผู้คุมสอบจะทำการบันทึกหน้าจอที่แสดงภาพของนิสิตทุกคนในห้องสอบตลอดระยะเวลาของการสอบ เพื่อบันทึกไว้เป็นหลักฐานกรณีเกิดปัญหาหรือการทุจริตในการสอบ

11. ขณะที่ทำการสอบ อาจมีปัญหาดังต่อไปนี้เกิดขึ้น ขอให้นิสิตแก้ไขปัญหา ดังนี้ 1) หากอุปกรณ์หรือสัญญาณอินเทอร์เน็ตของนิสิตมีปัญหาหรือมีเหตุขัดข้องไม่สามารถเข้าทำข้อสอบใน E-learning ได้ ให้นิสิตแจ้งปัญหากับผู้คุมสอบ ผ่านการส่งข้อความทางโปรแกรม Google meet เพื่อช่วยแก้ปัญหา และเมื่อปัญหาได้รับการแก้ไขแล้ว นิสิตสามารถกลับเข้ามาทำข้อสอบต่อจากข้อเดิมได้เลย หากปัญหาดังกล่าวใช้เวลาในการแก้ไขนาน ผู้คุมสอบและทีม อาจจะพิจารณาเพิ่มเวลาในการสอบให้นิสิตตามความเหมาะสม 2) หากสัญญาณภาพหน้าจอทางโปรแกรม Google meet ของนิสิตไม่ชัดเจนหรือไม่แสดงหน้าจอปัจจุบัน (ภาพนิ่งหรือภาพประจำตัว) ผู้คุมสอบจะส่งข้อความ แจ้งเตือนนิสิตไปทางระบบ E-learning ขอให้นิสิตให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาดังกล่าวอย่างเคร่งครัด และ 3) หากสัญญาณภาพหน้าจอทางโปรแกรม Google meet ของนิสิตหายไปร่วมกับการตรวจสอบในระบบ E-learning ไม่พบว่านิสิตกำลังทำข้อสอบอยู่ ผู้คุมสอบจะติดตามนิสิต

ทางโทรศัพท์ หรือช่องทางอื่นทุกช่องทาง ขอให้นิสิตติดต่อกลับโดยเร็ว หากไม่สามารถติดต่อนิสิตได้หรือไม่ได้รับการติดต่อกลับจนกระทั่งหมดเวลาสอบ นิสิตอาจได้รับคะแนนสอบตามที่ระบบบันทึกไว้เท่านั้น หรือหากมีเหตุผลอื่น ๆ ที่จำเป็นจะได้รับการพิจารณาเป็นรายกรณี

12. นิสิตสามารถกลับเข้าไปทำข้อสอบได้มากกว่า 1 ครั้ง และข้อสอบที่นิสิตทำไปแล้ว ระบบจะมีการบันทึกผลการสอบโดยอัตโนมัติ เนื่องจากการตั้งค่าข้อสอบทุกวิชาจัดให้มีการสุ่มข้อและตัวเลือกของข้อสอบ ดังนั้นขอความร่วมมือนิสิตอย่างเคร่งครัด ห้ามกดปุ่มเมนู “Start a new preview” เนื่องจากระบบจะสุ่มข้อสอบชุดใหม่ให้นิสิตทันที โดยข้อสอบชุดใหม่จะไม่เหมือนกับชุดที่บันทึกผลการสอบไว้แล้ว นั่นคือ นิสิตต้องเริ่มทำข้อสอบใหม่ ทั้ง ๆ ที่ข้อสอบชุดเก่า ก็ยังทำไม่เสร็จ การเกิดปัญหาในลักษณะนี้ให้นิสิตรีบแจ้งกับผู้คุมสอบเพื่อแก้ปัญหาต่อไป ห้ามกด finish ถ้ายังไม่มั่นใจ

13. นิสิตจะได้รับการเตือนก่อนหมดเวลาสอบจากผู้คุมสอบ 2 ครั้ง คือก่อนหมดเวลา 10 และ 5 นาที

14. เมื่อหมดเวลาทำข้อสอบ หากนิสิตไม่มั่นใจว่าได้กดส่งข้อสอบเรียบร้อยแล้ว อาจด้วยปัญหาใด ๆ ก็ตาม นิสิตสามารถแจ้งผู้คุมสอบเพื่อช่วยตรวจสอบผลการสอบได้

15. หากนิสิตมีพฤติกรรมที่ส่อทุจริตในการสอบ ผู้คุมสอบจะแจ้งให้นิสิตทราบและอาจขอข้อมูลเพิ่มเติม หรืออาจต้องทำบันทึกข้อความชี้แจงรายละเอียดที่เกิดขึ้น พร้อมหลักฐาน (อาจได้จากคลิป VDO ที่ได้ทำการบันทึกไว้) เพื่อส่งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป